EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 23.7.2024.
COM(2024) 324 final

2024/0188 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS

par dažu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 810/2009 noteikumu apturēšanu attiecībā uz Somāliju

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Saskaņā ar Vīzu kodeksa[1] 25.a panta 2. punktu Komisija regulāri, vismaz reizi gadā, novērtē trešo valstu sadarbību atpakaļuzņemšanas jomā un par to ziņo Padomei.

Pamatojoties uz minētajiem novērtējumiem un ņemot vērā Komisijas veiktos pasākumus, lai uzlabotu sadarbības līmeni atpakaļuzņemšanas jomā un Savienības vispārējās attiecības ar attiecīgo trešo valsti, Komisija var secināt, ka attiecīgā trešā valsts sadarbojas nepietiekami un ka tādēļ ir jārīkojas. Šādā gadījumā Komisija saskaņā ar Vīzu kodeksa 25.a panta 5. punkta a) apakšpunktu iesniedz priekšlikumu Padomes īstenošanas lēmumam, ar kuru aptur dažu Vīzu kodeksa noteikumu piemērošanu attiecībā uz minētās trešās valsts valstspiederīgajiem. Komisija vienmēr turpina centienus uzlabot sadarbību ar attiecīgo trešo valsti.

• Somālijas gadījums

Sadarbība ar Somāliju atpakaļuzņemšanas jomā attiecībā uz tās valstspiederīgajiem, kuri nelikumīgi uzturas ES dalībvalstu teritorijā, joprojām ir nepietiekama, kā par to ziņo dalībvalstis un apliecina zemais atgriešanas rādītājs (proti, izpildīto atgriešanas gadījumu skaits salīdzinājumā ar atgriešanas lēmumu skaitu, kas izsniegti trešo valstu valstspiederīgajiem[2], 2023. gadā ir 4 %), un izsniegšanas rādītāja samazināšanās tendence (proti, trešo valstu izsniegto ceļošanas dokumentu skaits salīdzinājumā ar dalībvalstu iesniegto atpakaļuzņemšanas pieprasījumu skaitu).

Gandrīz visas dalībvalstis saskaras ar pastāvīgām problēmām jēgpilna dialoga un sadarbības veidošanā ar Somāliju atpakaļuzņemšanas jautājumos, jo īpaši attiecībā uz piespiedu atgriešanu.

Saistībā ar regulārajiem novērtējumiem, ko Komisija veic, pamatojoties uz dalībvalstu sniegtiem datiem un informāciju, diskusijās attiecīgajās Padomes darba grupās un ekspertu grupu sanāksmēs iegūtu informāciju, kā arī Savienības iestāžu, struktūru, biroju un aģentūru sniegtiem datiem un informāciju, dalībvalstis ziņoja par vairākiem jautājumiem, kas kavē dažādus atpakaļuzņemšanas procesa posmus, tostarp saistībā ar Somālijas valstspiederīgo identifikāciju, pagaidu ceļošanas dokumentu izsniegšanu un atgriešanas operāciju organizēšanu. Somālijas atbilžu uz dalībvalstu atpakaļuzņemšanas pieprasījumiem ilgie kavējumi vai atbilžu nesaņemšana padara identifikācijas procesu ļoti apgrūtinošu, kas nozīmē, ka ļoti reti tiek izdoti ceļošanas dokumenti vai organizētas atgriešanas operācijas. 2023. gadā dalībvalstis mēģināja veikt tikai nelielu skaitu atgriešanas operāciju, jo Somālija visā procesā nesadarbojās.

Turpinot iepriekšējos novērtējumus saskaņā ar Vīzu kodeksa 25.a pantu, ES centās pastiprināt sadarbību ar Somāliju, lai novērstu šķēršļus sadarbībai atpakaļuzņemšanas jomā. ES gan mutiski, gan rakstiski, kā arī politiskā un tehniskā līmenī Briselē un Mogadīšo attiecīgajām

---

[1] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 810/2009 (2009. gada 13. jūlijs), ar ko izveido Kopienas Vīzu kodeksu (Vīzu kodekss) (OV L 243, 15.9.2009., 1. lpp.).

[2] Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/115/EK (2008. gada 16. decembris) par kopīgiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi.

iestādēm ir vairākkārt paziņojusi, ka ir jāuzlabo sadarbība atpakaļuzņemšanas jomā. Tomēr šī iesaistīšanās nav devusi vajadzīgos uzlabojumus sadarbībā.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, kā arī uzlabojumu trūkumu, neraugoties uz ES un tās dalībvalstu līdz šim veiktajiem pasākumiem nolūkā uzlabot sadarbību atpakaļuzņemšanas jomā, un ņemot vērā ES vispārējās attiecības ar Somāliju, tiek uzskatīts, ka Somālijas sadarbība ar ES atpakaļuzņemšanas jomā nav pietiekama un ka šajā ziņā ir jārīkojas.

- **Savienības vispārējās attiecības ar Somāliju**

Somālija ir svarīgs ES partneris Āfrikas raga reģionā. ES integrētā partnerība ar Somāliju ir iekļauta ES stratēģijā attiecībā uz Āfrikas ragu[3], kuras pamatā ir sociālā un tautas attīstība, tirdzniecība, reģionālā integrācija, miers un drošība. Saskaņā ar *UNHCR* datiem Somālija uzņem 30 000 bēgļu un gandrīz 3 miljonus iekšzemē pārvietotu personu.

ES ir veikusi lielus un visaptverošus ieguldījumus Somālijas stabilitātē, sniedzot atbalstu vairāk nekā 3,5 miljardu EUR apmērā laikposmā no 2014. līdz 2022. gadam. Valdība 2023. gada maijā piekrita kopīgam darbības ceļvedim[4], kurā noteiktas prioritārās jomas un kurš kalpo par pamatu Somālijas un ES iesaistei. To veido trīs pīlāri, proti, iekļaujoša politika un demokratizācija, drošība un stabilizācija, kā arī sociālekonomiskā izaugsme.

Budžeta atbalsta programma "Somālijas valsts un noturības veidošanas līgums (*SRBC*)" ir palīdzējis Somālijai 2023. gada decembrī panākt lielu parādu apgrūtināto nabadzīgo valstu (*HIPC*) procesa pabeigšanu, pievēršoties svarīgu reformu īstenošanai, piemēram, uzlabotai likviditātes pārvaldībai, publisko finanšu pārvaldībai (*PFM*), muitas un nodokļu administrācijas modernizācijai un Somālijas kavēto maksājumu dzēšanai attiecībā uz starptautiskajām finanšu iestādēm (SFI).

Valstij ir beznodokļu un bezkvotu piekļuve Eiropas tirgum saskaņā ar režīmu "Viss, izņemot ieročus"[5].

Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumenta[6] (*NDICI*) ietvaros Somālijai paredzētā daudzgadu indikatīvā programma (*MIP*) laikposmam no 2021. līdz 2024. gadam sasniedz 257 miljonus EUR, un tā ir izstrādāta, lai novērstu nestabilitātes un situācijas trausluma pamatcēloņus un veicinātu valsts veidošanas procesus, atbalstītu iekļaujošu un ilgtspējīgu ekonomikas attīstību un mazinātu dabas katastrofu un iedzīvotāju pārvietošanas ietekmi uz visneaizsargātākajām grupām.

Somālija ir Starpvaldību attīstības iestādes (*IGAD*) locekle un pašlaik aizstāj Sudānu Hartūmas procesa koordinācijas komitejā. 2023. gada 6. jūnijā Somālija tika ievēlēta par Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes nepastāvīgo locekli laikposmam no 2025. līdz 2026. gadam.

- **Vīzu pasākumi**

Pasākumu piemērošanas joma

---

3 Āfrikas rags –ģeostratēģiska ES prioritāte – Padomes secinājumi

4 ES un Somālijas sadarbības prioritātes (Kopīgais darbības ceļvedis), 2023. gada maijs.

5 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 978/2012 (2012. gada 25. oktobris) par vispārējo tarifa preferenču sistēmas piemērošanu un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 732/2008.

6 Daudzgadu indikatīvā programma (2021.–2027. gadam), Somālijas Federatīvā Republika.

Ar Padomes īstenošanas lēmumu būtu uz laiku jāaptur dažu Vīzu kodeksa noteikumu piemērošana Somālijas valstspiederīgajiem. Tomēr apturēšanai nebūtu jāattiecas uz (mobilu) ES pilsoņu ģimenes locekļiem no Somālijas, uz kuriem attiecas Direktīva 2004/38/EK[7], un uz to trešo valstu valstspiederīgo ģimenes locekļiem no Somālijas, kuriem ir tādas pašas tiesības brīvi pārvietoties kā Savienības pilsoņiem saskaņā ar nolīgumu starp Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un attiecīgo trešo valsti, no otras puses. Tāpat apturēšana nebūtu jāpiemēro Apvienotās Karalistes valstspiederīgo ģimenes locekļiem, kuri ir Izstāšanās līguma labuma guvēji, ar nosacījumu, ka ģimenes locekļi ir tiesīgi iesniegt vīzas pieteikumu saskaņā ar Izstāšanās līgumu, lai pievienotos Izstāšanās līguma uzņēmējvalstī saņēmējam.

Neviena dalībvalsts nav ne klātesoša, ne pārstāvēta Somālijā tā, lai varētu izsniegt vīzas. Pašlaik sešas dalībvalstis neatzīst nevienu Somālijas izdotu ceļošanas dokumentu, un vēl septiņas dalībvalstis atzīst tikai diplomātiskās vai dienesta pases. Vīzu nedrīkst ielīmēt neatzītajās pasēs ceļošanai uz attiecīgo(-ajām) dalībvalsti(-īm). Ja dalībvalsts ielīmē vīzu tādā Somālijas ceļošanas dokumentā, kuru tā atzīst, šī vīza ir derīga tikai to dalībvalstu teritorijā, kuras atzīst šo ceļošanas dokumentu, nevis visā Šengenas zonā. Tādēļ Somālijas valstspiederīgajiem, kuriem ir neatzīti ceļošanas dokumenti, būtu jāiegūst ceļošanas dokumenti, ko izdevusi cita valsts, ja viņi plāno ceļot uz dalībvalsti(-īm), kas tos neatzīst. Dalībvalstis, kas neatzīst minētos ceļošanas dokumentus, var arī ielīmēt vīzu ar ierobežotu teritoriālo derīgumu uz atsevišķas lapas, taču praksē šo risinājumu reti izmanto, jo vīzas pieteikumi, kuru pamatā ir neatzīts ceļošanas dokuments, parasti tiek uzskatīti par nepieņemamiem, ja vien nepastāv ārkārtēji apstākļi, kas attaisno ceļošanu (piemēram, humāni apsvērumi).

Somālijas valstspiederīgie 2022. gadā iesniedza 1 600 vīzu pieteikumus un 2023. gadā – 2 600 pieteikumus, kā rezultātā šo divu gadu laikā tika izsniegtas attiecīgi 1 000 un 1 600 vīzas.

Vīzu pasākumu saturs

Somālijas nepietiekamā sadarbošanās atpakaļuzņemšanas jomā pamato to, ka uz laiku tiek apturēta visu Vīzu kodeksa 25.a panta 5. punkta a) apakšpunktā minēto pantu piemērošana: iespēja atteikties no prasībām attiecībā uz apliecinošajiem dokumentiem, kas jāiesniedz 14. panta 6. punktā minētajiem vīzas pieteikuma iesniedzējiem; 23. panta 1. punktā minētais vispārējais 15 kalendāro dienu apstrādes periods (kas līdz ar to arī izslēdz iespēju piemērot noteikumu, ar ko šo termiņu tikai atsevišķos gadījumos atļauj pagarināt līdz, ilgākais, 45 dienām; tas nozīmē, ka 45 dienas ir apstrādes standarta periods); vairākkārtējas ieceļošanas vīzu izsniegšana saskaņā ar 24. panta 2. un 2.c punktu un fakultatīvas vīzu nodevas atcelšana diplomātisko un dienesta pasu turētājiem saskaņā ar 16. panta 5. punkta b) apakšpunktu.

Vīzu pasākumu piemērošanas periods

Vīzu kodeksā ir paredzēts, ka vīzu pasākumus piemēro uz laiku, bet nav pienākuma īstenošanas lēmumā norādīt konkrētu šo pasākumu piemērošanas periodu. Taču saskaņā ar Vīzu kodeksa 25.a panta 6. punktu Komisija regulāri novērtē progresu atpakaļuzņemšanas sadarbības jomā, pamatojoties uz Vīzu kodeksa 25.a panta 2. punktā noteiktajiem rādītājiem,

[7] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/38/EK (2004. gada 29. aprīlis) par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atceļ Direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK (OV L 158, 30.4.2004., 77. lpp.).

tostarp palīdzības sniegšanā attiecībā uz to personu, kuras nelikumīgi uzturas dalībvalstu teritorijā, identifikāciju, ceļošanas dokumentu savlaicīgu izsniegšanu un atgriešanas operāciju organizēšanu. Komisija regulāri ziņo, vai var konstatēt būtiskus un ilgstošus uzlabojumus sadarbībā ar attiecīgo trešo valsti attiecībā uz atpakaļuzņemšanu, un, ņemot vērā Savienības vispārējās attiecības ar minēto trešo valsti, var iesniegt Padomei priekšlikumu atcelt vai grozīt īstenošanas lēmumu. Savukārt, ja saskaņā ar īstenošanas lēmumu piemērotie vīzu pasākumi ir izrādījušies neefektīvi, būtu jāuzskata, ka tie iedarbina mehānisma otro posmu (kā paredzēts Vīzu kodeksa 25.a panta 5. punkta b) apakšpunktā).

Saskaņā ar Vīzu kodeksa 25.a panta 7. punktu vēlākais sešu mēnešu laikā pēc īstenošanas lēmuma stāšanās spēkā Komisija sniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par progresu, kas panākts attiecībā uz minētās trešās valsts sadarbību atpakaļuzņemšanas jomā.

- **Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Ierosinātais lēmums atbilst Vīzu kodeksam, kurā noteikti saskaņotie kopējās vīzu politikas noteikumi, ar ko reglamentē procedūras un nosacījumus vīzu izsniegšanai, ja plānotā uzturēšanās dalībvalstu teritorijā nepārsniedz 90 dienas jebkurā 180 dienu laikposmā.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

ES veicina visaptverošu pieeju migrācijai un piespiedu pārvietošanai, pamatojoties uz kopīgām vērtībām un atbildību, nodrošinot visu pamattiesību un pienākumu ievērošanu saskaņā ar ES Pamattiesību hartu. Viens no 2024. gada maijā pieņemtā Migrācijas un patvēruma pakta pīlāriem, kas piedāvā visaptverošu pieeju, kuras mērķis ir stiprināt un integrēt galvenās ES rīcībpolitikas migrācijas, patvēruma, robežu pārvaldības un integrācijas jomā, ir iekļaut migrāciju starptautiskās partnerībās nolūkā novērst neatbilstīgu izceļošanu, apkarot migrantu kontrabandu, sadarboties atpakaļuzņemšanas jomā un veicināt likumīgas migrācijas iespējas.

Dalībvalstu un trešo valstu sadarbība attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atpakaļuzņemšanu, kuri uzturas nelikumīgi, ir svarīgs šīs politikas elements. Lai stiprinātu šādas visaptverošas partnerības un nodrošinātu pilnīgu sadarbību ar trešām valstīm, Eiropadome ir aicinājusi ES mobilizēt visus pieejamos instrumentus, tostarp sadarbību attīstības jomā, tirdzniecību un vīzu pasākumus[8].

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Regulas (EK) Nr. 810/2009, ar ko izveido Kopienas Vīzu kodeksu (Vīzu kodekss), 25.a panta 5. punkta a) apakšpunkts.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Neattiecas.

- **Proporcionalitāte**

Ierosinātie pasākumi, kuru mērķis ir uzlabot Somālijas sadarbību attiecībā uz tādu trešās valsts valstspiederīgo atpakaļuzņemšanu, kuri uzturas nelikumīgi, ir samērīgi ar izvirzīto mērķi. Šie pasākumi neietekmē iespēju pieteikuma iesniedzējiem iesniegt vīzas pieteikumu un

[8] EUCO 22/21 (17).

saņemt vīzu, bet aptver dažus vīzas izsniegšanas procedūras aspektus. Turklāt dažas personu kategorijas ir izslēgtas no šā lēmuma darbības jomas.

3. *EX POST* IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- ***Ex post* izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

Neattiecas.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Neattiecas.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Neattiecas.

- **Ietekmes novērtējums**

Neattiecas.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Neattiecas.

- **Pamattiesības**

Ierosinātie pasākumi neietekmē iespēju iesniegt vīzas pieteikumu un saņemt vīzu un ievēro pieteikuma iesniedzēju pamattiesības, jo īpaši ģimenes dzīves neaizskaramību.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Neattiecas.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Nepiemēro.

- **Skaidrojošie dokumenti (direktīvām)**

Nepiemēro.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

1. pantā ir definēta ierosinātā īstenošanas lēmuma darbības joma.

Panta 1. un 2. punktā ir precizēts, ka to piemēro tikai tiem Somālijas valstspiederīgajiem, uz kuriem attiecas vīzas prasība, nevis tiem, uz kuriem attiecas atbrīvojums, pamatojoties uz Regulas (ES) 2018/1806 4. vai 6. pantu.

Panta 3. punktā paredzēts atbrīvojums no ierosinātā lēmuma darbības jomas attiecībā uz tiem vīzas pieteikuma iesniedzējiem, kuri ir Savienības pilsoņa ģimenes locekļi un uz kuriem attiecas Direktīva 2004/38/EK, un tāda trešās valsts valstspiederīgā ģimenes locekļi, kam ir tādas pašas tiesības brīvi pārvietoties kā Savienības pilsoņiem saskaņā ar nolīgumu starp Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un attiecīgo trešo valsti, no otras puses. No

ierosinātā lēmuma darbības jomas ir atbrīvoti arī Apvienotās Karalistes valstspiederīgo ģimenes locekļi, uz kuriem attiecas Izstāšanās līgums, ar nosacījumu, ka minētie ģimenes locekļi ir tiesīgi iesniegt vīzas pieteikumu saskaņā ar Izstāšanās līgumu, lai pievienotos personai Izstāšanās līguma uzņēmējvalstī.

Panta 4. punktā precizēts, ka ierosinātais lēmums neskar dalībvalstu starptautiskās saistības.

2. pantā noteikts, ka Somālijas pilsoņiem, uz kuriem attiecas ierosinātais lēmums, uz laiku pārtrauc piemērot šādus Vīzu kodeksa noteikumus:

- iespēja dalībvalstīm atteikties no prasības par pilna apliecinošo dokumentu kopuma iesniegšanu. Tas nozīmē, ka visiem pieteikuma iesniedzējiem par katru pieteikumu būs jāiesniedz pilns apliecinošo dokumentu kopums, kas apliecina Šengenas Robežu kodeksā noteikto ieceļošanas nosacījumu izpildi;
- iespēja dalībvalstīm atcelt vīzas nodevu diplomātisko un dienesta pasu turētājiem. Šai pieteikuma iesniedzēju kategorijai tiks piemērota standarta vīzas nodeva 90 EUR apmērā;
- standarta 15 dienu apstrādes laiks lēmuma pieņemšanai par pieteikumu. Tas nozīmē, ka dalībvalstu rīcībā būs 45 dienas, lai lemtu par pieteikumiem;
- noteikumi par vairākkārtējas ieceļošanas vīzas izsniegšanu. Tas nozīmē, ka principā tiks izsniegtas tikai vienreizējas ieceļošanas vīzas.

3. pantā noteikts, ka pasākumi stājas spēkā dienā, kad lēmumu paziņo dalībvalstīm.

4. pantā ir iekļauts ierosinātā lēmuma adresātu saraksts, t. i., attiecīgās dalībvalstis.

2024/0188 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS

par dažu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 810/2009 noteikumu apturēšanu attiecībā uz Somāliju

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 810/2009 (2009. gada 13. jūlijs), ar ko izveido Kopienas Vīzu kodeksu (Vīzu kodekss)[9], un jo īpaši tās 25.a panta 5. punkta a) apakšpunktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Sadarbība ar Somāliju atpakaļuzņemšanas jomā saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 810/2009 25.a panta 2. punktu tika novērtēta kā nepietiekama. Ir vajadzīgi būtiski uzlabojumi sadarbībā visos atpakaļuzņemšanas procesa posmos, tostarp, lai nodrošinātu, ka Somālija efektīvi, laikus un paredzamā veidā sadarbojas identifikācijas, pagaidu ceļošanas dokumentu izsniegšanas un atgriešanas operāciju jomā gan piespiedu, gan brīvprātīgas atgriešanās nolūkā.

(2) Ar ļoti nedaudziem izņēmumiem dalībvalstis joprojām saskaras ar problēmām, jo trūkst skaidri noteiktu sarunu partneru un netiek saņemtas atbildes uz atpakaļuzņemšanas un pagaidu ceļošanas dokumentu izsniegšanas pieprasījumiem, jo īpaši attiecībā uz piespiedu atgriešanu.

(3) Ņemot vērā Komisijas līdz šim veiktos pasākumus nolūkā uzlabot sadarbības līmeni, un ņemot vērā Savienības vispārējās attiecības ar Somāliju, Somālijas sadarbība ar Savienību atpakaļuzņemšanas jautājumos ir nepietiekama, un tādēļ ir jārīkojas.

(4) Tāpēc uz laiku būtu jāaptur dažu Regulas (EK) Nr. 810/2009 noteikumu piemērošana attiecībā uz Somālijas valstspiederīgajiem, uz kuriem saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1806[10] attiecas vīzas prasība. Mērķis ir mudināt Somāliju veikt nepieciešamos pasākumus nolūkā uzlabot sadarbību atpakaļuzņemšanas jautājumos.

(5) Noteikumiem, kuru piemērošana uz laiku tiek pārtraukta, vajadzētu būt noteikumiem, kas minēti Regulas (EK) Nr. 810/2009 25.a panta 5. punkta a) apakšpunktā: iespējas atteikties no prasībām attiecībā uz apliecinošajiem dokumentiem, ko jāiesniedz 14. panta 6. punktā minētajiem vīzas pieteikuma iesniedzējiem, apturēšana, 23. panta 1.

---

9 OV L 243, 15.9.2009., 1. lpp.

10 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1806 (2018. gada 14. novembris), ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru valstspiederīgajiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru valstspiederīgajiem minētā prasība neattiecas (kodificēta redakcija) (OV L 303, 28.11.2018., 39. lpp.).

punktā minētā vispārējā 15 kalendāro dienu apstrādes perioda apturēšana (kas līdz ar to arī izslēdz iespēju piemērot noteikumu, ar ko šo termiņu tikai atsevišķos gadījumos atļauj pagarināt līdz, ilgākais, 45 dienām; tas nozīmē, ka 45 dienas ir apstrādes standarta periods), vairākkārtējas ieceļošanas vīzu saskaņā ar 24. panta 2. un 2.c punktu izsniegšanas apturēšana un iespējamas vīzu nodevas atcelšanas apturēšana diplomātisko un dienesta pasu turētājiem saskaņā ar 16. panta 5. punkta b) apakšpunktu.

(6) Šim lēmumam nebūtu jāietekmē Direktīvas 2004/38/EK piemērošana, ar ko tiesības brīvi pārvietoties attiecina arī uz ģimenes locekļiem neatkarīgi no viņu valstspiederības, kad tie pavada Savienības pilsoni vai pievienojas Savienības pilsonim. Tādējādi šis lēmums nebūtu jāpiemēro tāda Savienības pilsoņa ģimenes locekļiem, uz ko attiecas Direktīva 2004/38/EK, vai tāda trešās valsts valstspiederīgā ģimenes locekļiem, kam ir tādas pašas tiesības brīvi pārvietoties kā Savienības pilsoņiem saskaņā ar nolīgumu starp Savienību un trešo valsti. Tas pats attiecas uz to Apvienotās Karalistes valstspiederīgo ģimenes locekļiem, uz kuriem attiecas Līgums par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas[11] ("Izstāšanās līgums"), ar nosacījumu, ka ģimenes loceklis ir tiesīgs pievienoties Izstāšanās līguma labuma guvējam uzņēmējvalstī un šajā nolūkā iesniedz vīzas pieteikumu.

(7) Šajā lēmumā paredzētajiem pasākumiem nebūtu jāskar dalībvalstu pienākumi saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, tostarp kā tādu starptautisku starpvaldību organizāciju vai starptautisku konferenču uzņēmējvalstīm, kuras sasauc Apvienoto Nāciju Organizācija vai citas starptautiskas starpvaldību organizācijas, ko uzņem dalībvalstis. Tādējādi apturēšana uz laiku nebūtu jāpiemēro Somālijas valstspiederīgajiem, kuri iesniedz vīzas pieteikumu, ciktāl tas nepieciešams, lai dalībvalstis pildītu savus pienākumus kā šādu organizāciju vai šādu konferenču uzņēmējvalstis.

(8) Šim lēmumam nebūtu jāietekmē pieteikuma iesniedzēju iespēja pieteikties vīzas saņemšanai un saņemt vīzu, pilnībā ievērojot Eiropas Savienības Pamattiesību hartu.

(9) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā Nr. 22 par Dānijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, Dānija nepiedalās šā lēmuma pieņemšanā un Dānijai šis lēmums nav saistošs un nav jāpiemēro. Tā kā šis lēmums pilnveido Šengenas *acquis*, Dānija saskaņā ar minētā protokola 4. pantu sešu mēnešu laikā pēc tam, kad Padome ir pieņēmusi lēmumu par šo lēmumu, izlemj, vai tā šo lēmumu ieviesīs savos tiesību aktos.

(10) Šis lēmums nav to Šengenas *acquis* noteikumu pilnveidošana, kuru īstenošanā Īrija piedalās saskaņā ar Padomes Lēmumu 2002/192/EK[12]. Tādēļ Īrija nepiedalās šā lēmuma pieņemšanā un Īrijai šis lēmums nav saistošs un nav jāpiemēro.

(11) Attiecībā uz Islandi un Norvēģiju – saskaņā ar Nolīgumu starp Eiropas Savienības Padomi un Islandes Republiku un Norvēģijas Karalisti par šo valstu asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā[13] šis lēmums ir to

---

11 Līgums par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas (OV L 29, 31.1.2020., 7. lpp.).

12 Padomes Lēmums 2002/192/EK (2002. gada 28. februāris) par Īrijas lūgumu piedalīties dažu Šengenas *acquis* noteikumu īstenošanā (OV L 64, 7.3.2002., 20. lpp.).

13 OV L 176, 10.7.1999., 36. lpp.

Šengenas *acquis* noteikumu pilnveidošana, kuri attiecas uz jomu, kas minēta Padomes Lēmuma 1999/437/EK[14] 1. panta B. punktā.

(12) Attiecībā uz Šveici – saskaņā ar Nolīgumu starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par Šveices Konfederācijas asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā[15] šis lēmums ir to Šengenas *acquis* noteikumu pilnveidošana, kuri attiecas uz jomu, kas minēta Lēmuma 1999/437/EK 1. panta B. punktā, to lasot saistībā ar Padomes Lēmuma 2008/146/EK[16] 3. pantu.

(13) Attiecībā uz Lihtenšteinu – saskaņā ar Protokolu starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu, Šveices Konfederāciju un Lihtenšteinas Firstisti par Lihtenšteinas Firstistes pievienošanos Nolīgumam starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par Šveices Konfederācijas asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā[17] šis lēmums ir to Šengenas *acquis* noteikumu pilnveidošana, kuri attiecas uz jomu, kas minēta Lēmuma 1999/437/EK 1. panta B. punktā, to lasot saistībā ar Padomes Lēmuma 2011/350/ES[18] 3. pantu.

(14) Attiecībā uz Kipru šis lēmums ir uzskatāms par aktu, kas pilnveido Šengenas *acquis* vai ir kā citādi saistīts ar to, kā noteikts 2003. gada Pievienošanās akta 3. panta 2. punktā,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Šo lēmumu piemēro Somālijas valstspiederīgajiem, uz kuriem attiecas vīzas prasība saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1806.

2. Šo lēmumu nepiemēro Somālijas valstspiederīgajiem, kuri ir atbrīvoti no vīzas prasības saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1806 4. panta 2. punktu vai attiecībā uz kuriem dalībvalstis ir paredzējušas izņēmumus no vīzas prasības saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1806 6. pantu.

3. Šo lēmumu nepiemēro Somālijas valstspiederīgajiem, kuri ir:

   (a) Savienības pilsoņa ģimenes locekļi, uz kuriem attiecas Direktīva 2004/38/EK, ja viņi pavada Savienības pilsoni vai pievienojas viņam, vai

   (b) tādas trešās valsts valstspiederīgā ģimenes locekļi, kam ir tādas pašas tiesības brīvi pārvietoties kā Savienības pilsoņiem saskaņā ar nolīgumu starp Savienību un trešo valsti, vai

---

14 Padomes Lēmums 1999/437/EK (1999. gada 17. maijs) par dažiem pasākumiem, lai piemērotu Eiropas Savienības Padomes, Islandes Republikas un Norvēģijas Karalistes Nolīgumu par abu minēto valstu iesaistīšanos Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un izstrādē (OV L 176, 10.7.1999., 31. lpp.).

15 OV L 53, 27.2.2008., 52. lpp.

16 Padomes Lēmums 2008/146/EK (2008. gada 28. janvāris) par to, lai Eiropas Kopienas vārdā noslēgtu Nolīgumu starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par Šveices Konfederācijas asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā (OV L 53, 27.2.2008., 1. lpp.).

17 OV L 160, 18.6.2011., 21. lpp.

18 Padomes Lēmums 2011/350/ES (2011. gada 7. marts) par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu Protokolu starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu, Šveices Konfederāciju un Lihtenšteinas Firstisti par Lihtenšteinas Firstistes pievienošanos Nolīgumam starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par Šveices Konfederācijas asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā saistībā ar kontroles atcelšanu pie iekšējām robežām un personu pārvietošanos (OV L 160, 18.6.2011., 19. lpp.).

(c) Apvienotās Karalistes valstspiederīgie, kas ir Izstāšanās līguma labuma guvēji vai ģimenes locekļi ar nosacījumu, ka ģimenes locekļi ir tiesīgi pievienoties Izstāšanās līguma labuma guvējam uzņēmējvalstī un šajā nolūkā iesniedz vīzas pieteikumu.

4. Šo lēmumu piemēro, neskarot gadījumus, kad dalībvalstij ir saistošs starptautisko tiesību pienākums, proti:

(a) kā starptautiskas starpvaldību organizācijas uzņēmējvalstij;

(b) kā tādas starptautiskas konferences uzņēmējvalstij, ko sasauc vai kas notiek Apvienoto Nāciju Organizācijas vai citas starptautiskas starpvaldību organizācijas, ko uzņem dalībvalsts, aizgādībā;

(c) saskaņā ar daudzpusēju nolīgumu, ar ko piešķir privilēģijas un imunitāti;

(d) ievērojot 1929. gada Samierināšanās līgumu (Laterāna pakts), ko noslēdza Svētais Krēsls (Vatikāna Pilsētvalsts) un Itālija, ar jaunākajiem grozījumiem.

2. pants

Uz laiku aptur šādu Regulas (EK) Nr. 810/2009 noteikumu piemērošanu:

a) 14. panta 6. punkts;

b) 16. panta 5. punkta b) apakšpunkts;

c) 23. panta 1. punkts;

d) 24. panta 2. un 2.c punkts.

3. pants

Šis lēmums stājas spēkā tā paziņošanas dienā.

4. pants

Šis lēmums ir adresēts Beļģijas Karalistei, Bulgārijas Republikai, Čehijas Republikai, Vācijas Federatīvajai Republikai, Igaunijas Republikai, Grieķijas Republikai, Spānijas Karalistei, Francijas Republikai, Horvātijas Republikai, Itālijas Republikai, Kipras Republikai, Latvijas Republikai, Lietuvas Republikai, Luksemburgas Lielhercogistei, Ungārijai, Maltas Republikai, Nīderlandes Karalistei, Austrijas Republikai, Polijas Republikai, Portugāles Republikai, Rumānijai, Slovēnijas Republikai, Slovākijas Republikai, Somijas Republikai un Zviedrijas Karalistei.

Briselē,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs